

The logo for the Centre for Economic and Business Research (CEBR) is displayed in white serif font on a dark blue rectangular background. The letters 'CE' are on the left and 'BR' are on the right, separated by a thin vertical line.

CEBR

Er der problemer med dansk konkurrencekraft?

Jan Rose Skaksen

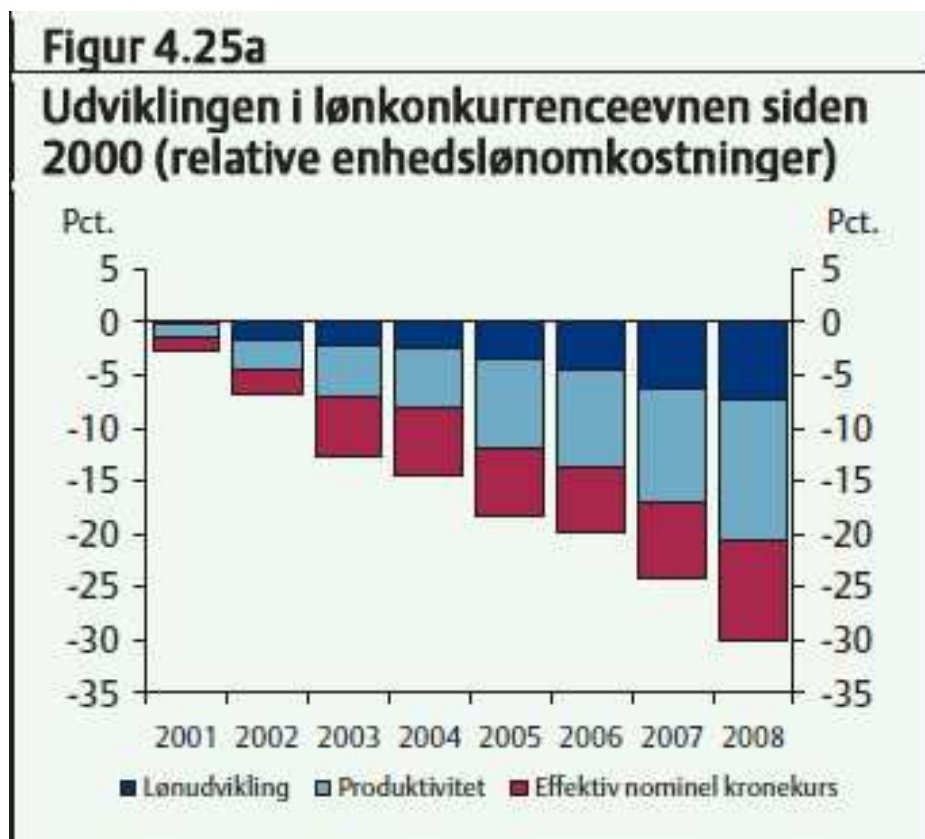
Centre for Economic and Business Research, CBS

8. September 2009

Er der problemer med dansk konkurrencekraft?

- Det kommer an på, hvad man mener med konkurrencekraft:
  1. Konkurrenceevne index (IMD): Danmark klarer sig relativt godt
  2. Omkostninger: Danmark klarer sig dårligt
    - Høje lønninger
    - Lav produktivitet
    - Stærk valuta
  3. Relativ velstand: det går tilbage
    - I 1998 var Danmark det 5. rigeste land i OECD – i dag det 10. rigeste
    - Kun lille opmærksomhed på dette i dansk økonomisk-politisk debat.

Lønkonkurrenceevne

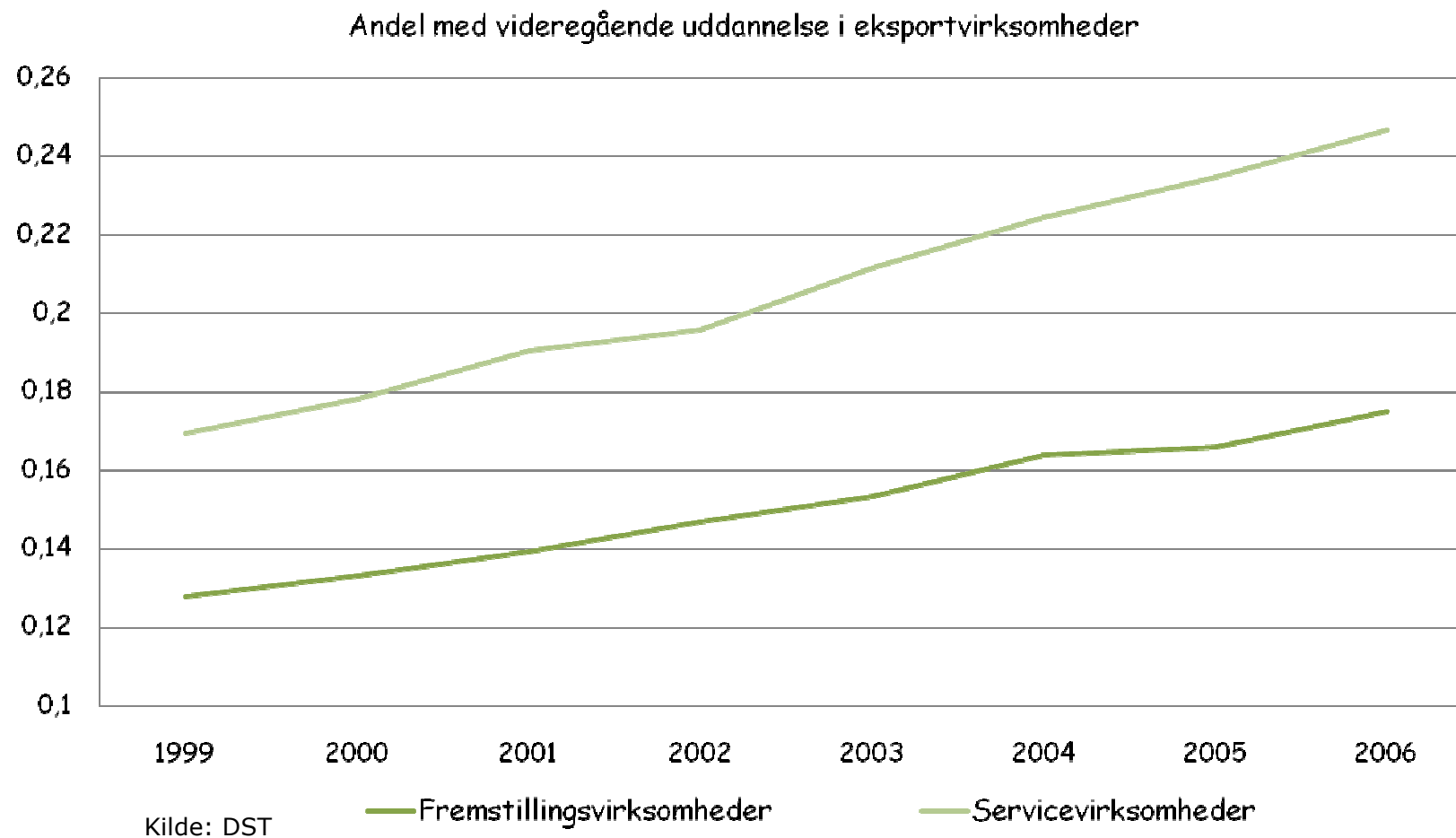

Økonomisk redegørelse, 2009

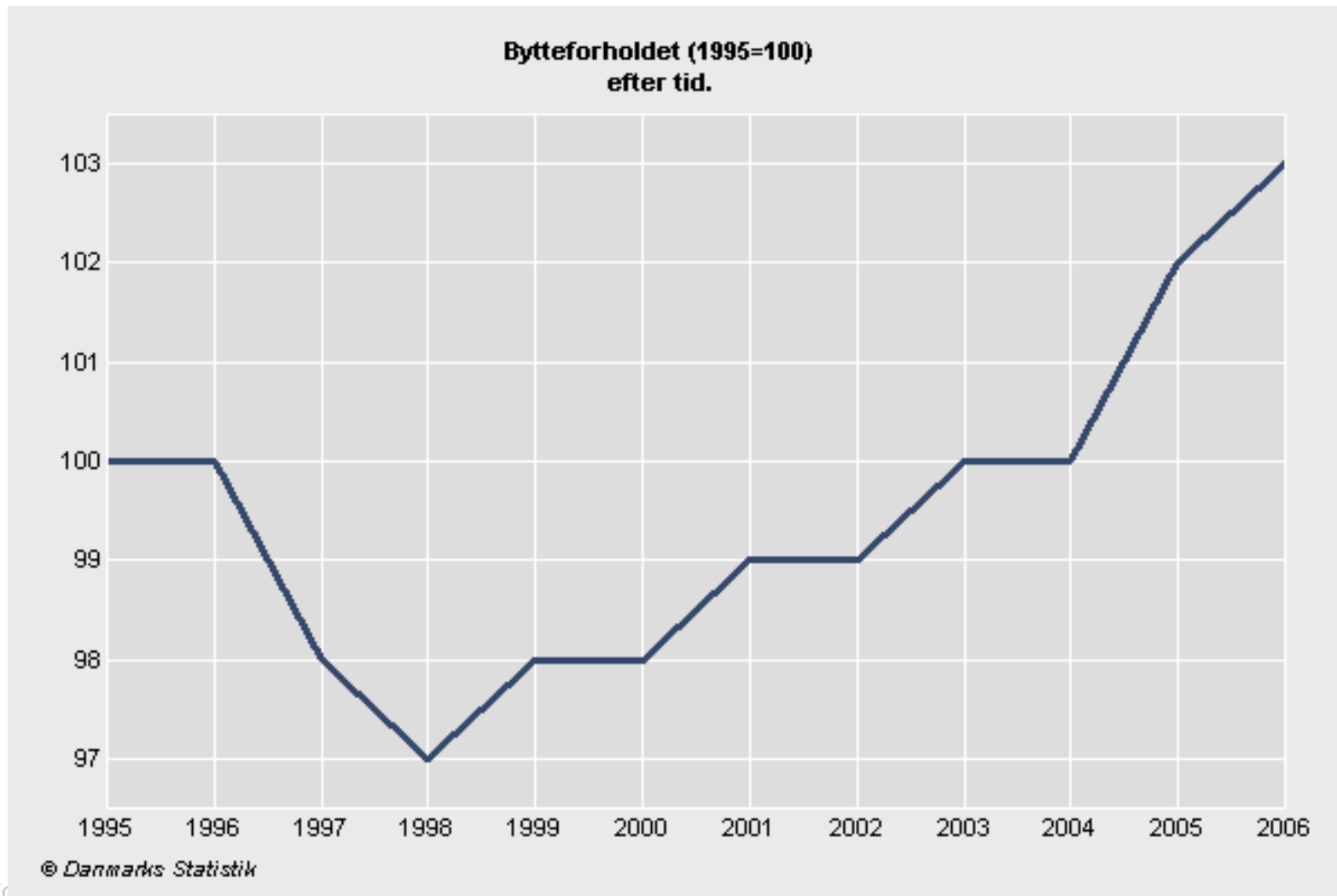
Hvad forklarer den strukturelle "forværring" af "lønkonkurrenceevnen"?

- Da det ikke er gået helt "dårligt" med dansk eksport afspejler udviklingen i lønkonkurrenceevnen til en vis grad en bedre konkurrenceevne på andre områder.
- Munch og Skaksen (2008): Eksportvirksomheder med 1 procentpoint højere andel højtuddannet arbejdskraft får 1,6% højere priser for deres produkter.

Øget brug af veluddannet arbejdskraft

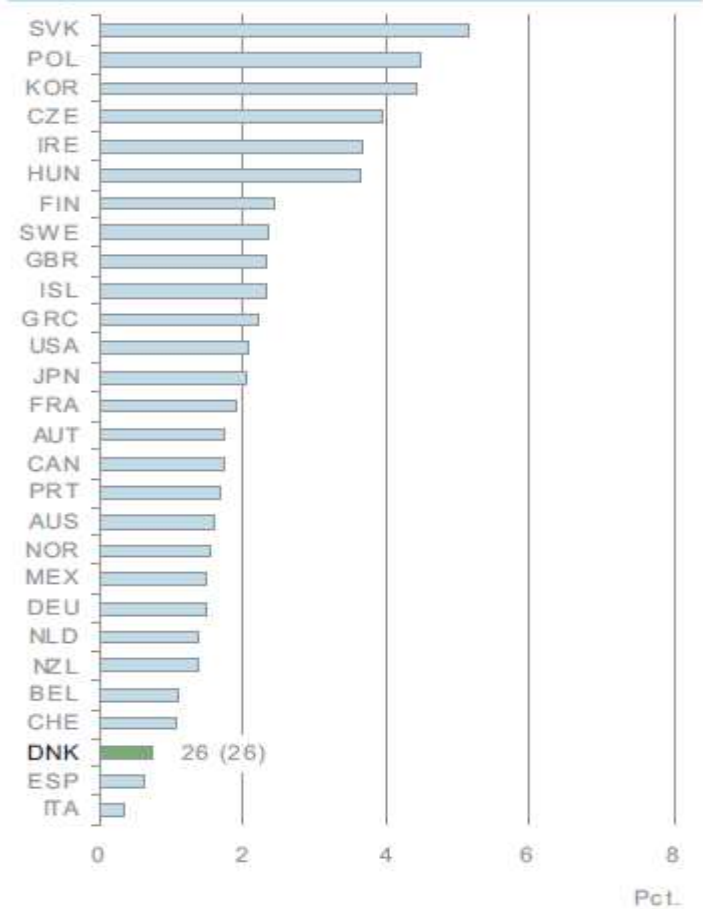

Forbedret bytteforhold

Den lave produktivitet er en ubetinget "skurk"

Figur 4 Produktivitsvækst, 1997-2007

Bemærk Finland

Konkurrenceevneredegørelsen

Hvordan kan vi opnå højere produktivitet?

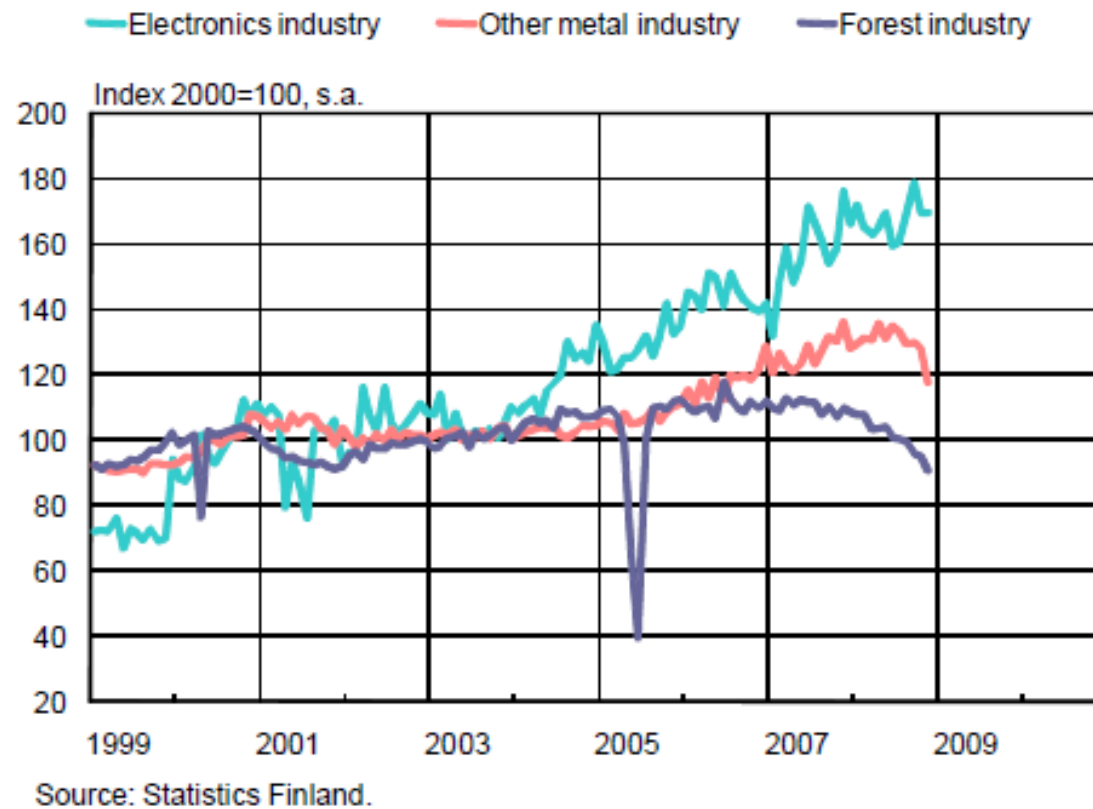

- Muligheder:
  1. "Motivere" erhvervslivet til at søge over mod områder, der kan give store produktivetsstigninger (National investeringsstrategi?)
  2. Give gode generelle rammevilkår til højproduktive virksomheder
  3. Øge arbejdskraftens produktivitet gennem uddannelse (oplagt løsning)

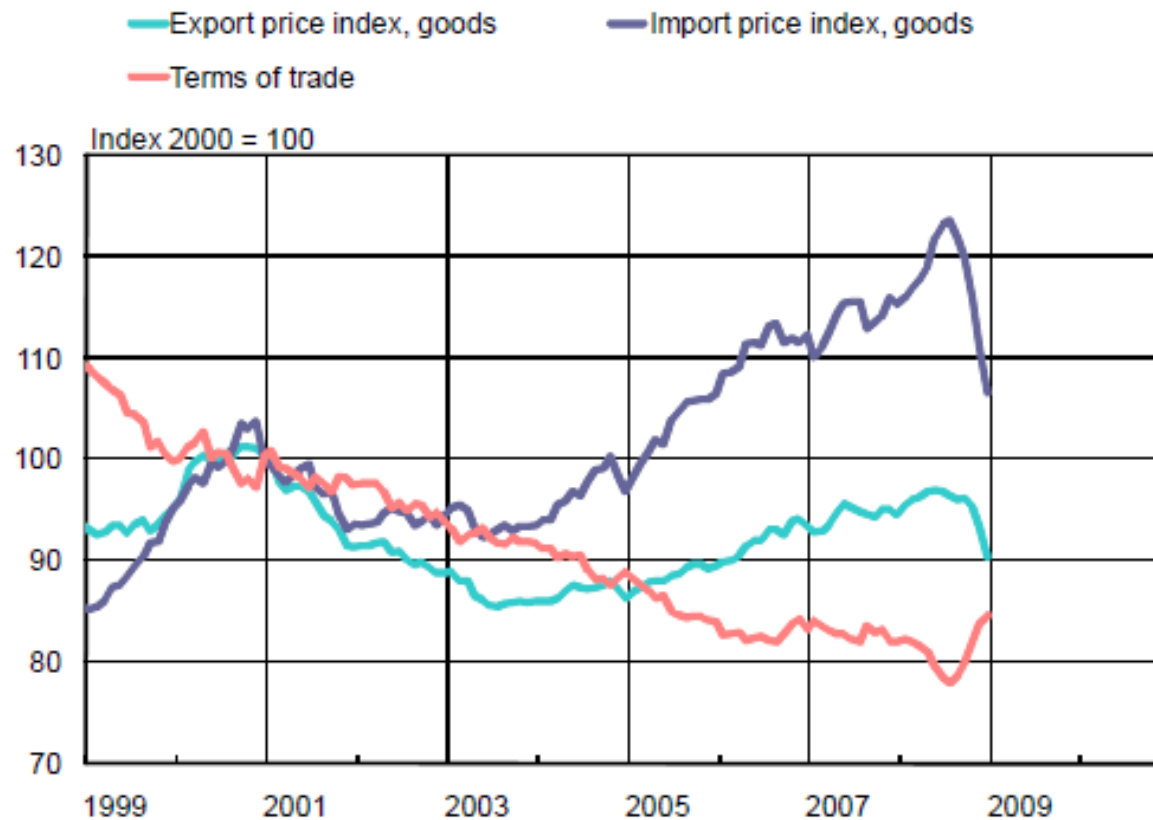
Hvad er godt at satse på for at få høj produktivitet?

Hvad har Finland gjort (BoF)?

Der er også en bagside ved den finske medalje

Det finske bytteforhold (BoF):

Sources: Statistics Finland and Bank of Finland.

Hvad er godt at satse på?

1. Det er godt at satse på områder, hvor der kan opnås høj produktivitet – og høj produktivitetsudvikling
2. Det skal helst ikke være områder, hvor andre også har nemt ved at opnå produktivetsstigninger. Det vil blot presse prisen nedad (dårligt bytteforhold)
3. Hvis det er et område, hvor andre også har nemt ved produktivetsstigninger, skal vi i det mindste kunne øge produktiviteten hurtigere end de "andre" – ellers løber de faldende priser fra vores egen produktivitetsudvikling
4. Det er derfor ikke nødvendigvis en god ide at løbe samme vej som andre lande (vi skal løbe om kap – og vi skal være ret sikre på at konditionen holder)
5. Det bedste er at satse på produktion, som de andre vil efterspørge men ikke producere - og som vi er gode til at producere
6. Det er måske ikke helt nemt at finde de områder i en national strategi

Hvad karakteriserer (bl.a.) de mest produktive virksomheder?

1. De foretager forskning og udvikling

- Rapport fra CFA (2005) viser, at værditilvækst pr. ansat er 20-40% højere i FoU aktive danske virksomheder end i ikke-FoU aktive virksomheder

2. De benytter meget højtuddannet arbejdskraft

- Munch og Skaksen (2008) finder, at 1 procentpoint stigning i andel af højtuddannet arbejdskraft øger produktivitet med 0,1%

3. De eksporterer meget

- Munch og Skaksen (2008) finder, at 1 procentpoint stigning i andel af produktion, der eksporteres øger produktivitet med knap 0,1%

4. De benytter udenlandske eksperter

- Rockwool analyse foretaget af CEBR (2009) viser, at produktiviteten i virksomheder, der anvender udenlandske eksperter er 5-7% højere end i virksomheder, der ikke anvender udenlandske eksperter

Hvad kunne man gøre for at få flere højproduktive virksomheder?

1. Understøtte virksomheders FoU med grundforskningen
  - Vi ved bare meget lidt om, hvordan det skal ske
2. Give højproduktive virksomheder den arbejdskraft de gerne vil have
  - Højtuddannede
  - Forskere (forskeruddannede i virksomheder vigtige for gunstig produktivitetseffekt af FoU)
  - Udenlandske eksperter
3. Indføre en attraktiv beskatning
  - DØR (2008): 1% lavere selskabsskat øger produktiviteten med 1/4%. (Effekten undervurderer måske, at en lav selskabsskat er speciel attraktiv for højproduktive virksomheder)

Konklusion

- Danmark har et konkurrenceevneproblem:
  - Det ses ikke mindst som aftagende relativ velstand i OECD
  - Den store skurk er en lav produktivitetsudvikling
- Hvad kan vi gøre ved det?
  - Øge uddannelsesniveaue
  - Styre økonomien i retning af vækstområder (meget svært at gøre rigtigt)
  - Sikre gode generelle rammevilkår for erhvervslivet (bl.a. attraktiv beskatning og adgang til god arbejdskraft)